

Fietsroute 26 km

Historie in 't groen

Breda Nassaustad

Informatie

Startpunt en eindpunt

Nassau Baroniemonument, Delpratsingel 1,
4811 AM Breda

Afstand

26 kilometer

Route.nl/Historie in het groen

[Download de route en GPX track](#)

Extra informatie

Over de Nassaus en meer onderwerpen:
bredanassaustad.nl

Horeca op de route & in de buurt:

- Grand Café de Kogelvanger, Galderseweg 55
dekogelvanger.nl
- TrumpiTime, Nieuwe Haagdijk 1, trumpitime.nl

Onze Partners:

BREDAMARKETING

Mede mogelijk gemaakt door:

Stedelijk Museum–BREDA

GROTE KERK+BREDA

Gemeente Breda

Hoe werkt het

80 Fietsknooppunten

- In deze Pdf route kunt u met o.a. fietsknooppunten uw weg vinden.

1 POI's onderweg

- Als er onderweg bijzondere dingen te zien zijn, ziet u op de kaart een rode stip met nummer.

Knoppen Routekaart en Hoe werkt het

- Met de knop [Routekaart](#) gaat u naar de kaart met POI's.
- Met de knop [Hoe werkt het](#) gaat u naar het knooppunten overzicht.

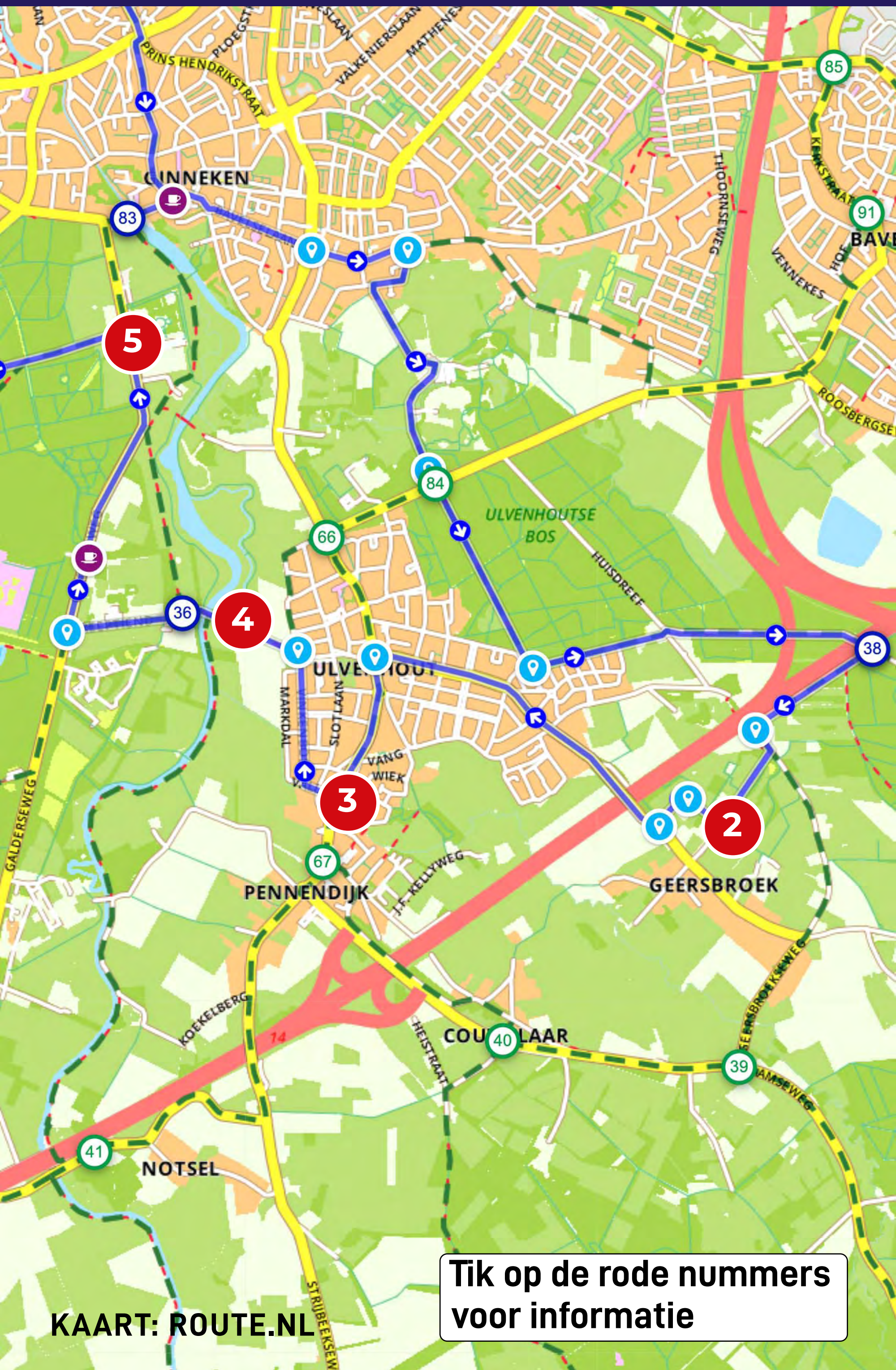
Routekaart 1

Tik op de rode nummers voor informatie

KAART: ROUTE.NL

Routekaart 2

Routekaart

5

Hoe werkt het

Fietsinstructies

1 Nassau Baroniemonument

- Start Nassau Baroniemonument. Ga naar het oosten de Sophiastreet in.
- Voor de brug rechtsaf naar KP 81
- KP 81 naar KP 82
- Vervolgens richting KP 83.
- Op Ginnekenmarkt weg volgen en na Ginnekenmarkt 2e weg links (Bavelselaan)
- Volg Bavelselaan en na kruising vervolgens 3e weg rechts naar KP 84
- Van KP 84 naar KP38
- Bij KP 38 rechtsaf
- Na bocht links (neem het pad wat naar Landgoed Anneville lijdt) en na Fietspad weg rechts (landgoed Anneville) en aan eind rechts de Annavillelaan op (viaduct over).

2 Anneville

- Einde links, rotonde rechtdoor
- Na Molen rechts Vallei inrijden en vervolgens 2e weg rechts (Vinkenbos)

Tik op de rode nummers voor informatie

3 Molen De Korenbloem

- Links Sulkerpad inrijden naar KP 36.
-

4 Markdal

- Aan einde pad/weg op Galdersweg rechtsaf
-

5 Kasteel Bouvigne

- Tegenover kasteel Bouvigne links de Bouvignedreef in.
-

6 Mastbos

- Aan einde Bouvignedreef rechtsaf de Overaseweg op
 - In bocht links naar KP 28 en weg volgen tot grote kruising naar KP 29
 - Bij KP 29 naar KP32
 - KP 31, KP 30, KP 33, KP 47
 - Bij KP 47 rechts brug over en direct linksaf naar KP 80.
-

7 Spanjaardsgat

8 Huis van Brecht

- Op het Kasteelplein rechts en einde links Catharinastraat uitrijden.
-

9 Justinus van Nassau

10 Kasteel van Breda

11 Begijnhof

12 Waalse Kerk

- Linksaf langs het Valkenberg naar eind Sophiastreet. Einde route.

Inleiding

De Rijke geschiedenis van Breda

Breda heeft al eeuwenlang een speciale band met het Huis Oranje-Nassau. In 1403 trouwde de Duitse graaf Engelbrecht van Nassau met de 11-jarige Bredase Johanna van Polanen en legde zo de basis voor ons koningshuis. Met dit huwelijk kregen de Nassaus de Baronie van Breda in handen en de macht over Brabant. Breda was hun machtsbasis en werd ook de thuisstad van Engelbrecht II van Nassau (1451-1504) en Willem van Oranje (1533-1584).

De adellijke invloed van de Nassaus is nog altijd zichtbaar in Breda. Veel gebouwen en monumenten zijn goed bewaard gebleven,

zoals het Kasteel van Breda, de Grote Kerk, het Begijnhof, tientallen hofhuizen, een jachtslot, Kasteel Bouvigne, het Mastbos en het Valkenbergpark.

1 Nassau Baroniemonument

Het monument van de architect Pierre Cuypers werd in 1905 onthuld door Koningin Wilhelmina ter herinnering aan de 500-jarige band tussen Breda en het Huis Oranje-Nassau. In de zomer van 1404 hielden de Bredase erfdochter Johanna van Polanen en Graaf Engelbrecht I van Nassau hun Blyde Incomste in Breda. Het beeld toont de wapens van de gemeenten die behoorden tot de Baronie van

Breda. Op twee panelen van het monument staan de Vrouwen en Heeren van Breda vermeld met ieder twee jaartallen, het jaar van de intrede, de Blyde Incomste, en het jaar van overlijden. Koningin Wilhelmina kreeg de laatste vermelding.

2 Anneville

Anneville is gebouwd in opdracht van Prosper Cuypers in de jaren 1851-1852. In 1934 werd het verhuurd ten behoeve van een hotel. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was de Duitse weermacht er gevestigd. Vanaf 19 november 1944 tot april 1945 was de staf van prins

Bermhard er gehuisvest. Daarna werd het landgoed Anneville de residentie van koningin Wilhelmina die zich weer op vaderlandse bodem wilde vestigen. Wilhelmina zou hier echter al in november 1944 incognito verbleven hebben. Op 20 juni 1945 vertrok zij. Op 5 mei 1948 werd er een gedenkplaat onthuld. In 1946 werd oorspronkelijk de exploitatie van het hotel hervat, maar sinds de restauratie in 1992 wordt het pand gebruikt als kantoor en woonhuis.

.....

3 Molen De Korenbloem

De oudste vermelding van de toenmalige Voussenbergse molen dateert uit 1498. De naam van de huidige molen de Korenbloem stamt uit 1708. In 1835 werd de standerdmolen verplaatst van de Goudberg in Strijbeek naar de Molenstraat in Ulvenhout. Op 6 maart 1909 brandde de molen volledig af, maar werd direct heropgebouwd. De Heren van Breda, de Nassaus, waren eigenaar van de molens. De molens vielen onder de Nassause Domeinraad en de molenaar pachtte de molen. Naast het feit dat de molens in eigendom van de Heren van Breda waren, bepaalde de Heren ook waar de boeren hun graan moesten laten malen.

4 Markdal

Over de rivier de Mark in de Baronie van Breda lag één officiële brug: de Tolbrug. Hier werd tol geheven voor de heren van Breda. Dit was al sinds de 12e eeuw. De Heren van Hoogstraten wilden ook een tolbrug, maar dit werd door hun collega's in Breda verboden. De Mark ontspringt in Koekbergen, nabij Merksplas in België. Dit deel van de Mark stroomt in de singels van Breda, waarna deze even ten noorden van de stad in de Dintel verder stroomt. De bevaarbaarheid liep tot Breda. Dit deel was slecht bevaarbaar door verzanding.

5 Kasteel Bouvigne

Dit dateert uit de 15e eeuw. Vastgesteld is dat op die plaats in 1494 sprake was van een stenen huis in het water. In 1554 dook het voor het eerst op in een officiële akte. In 1614 kocht Prins Philips Willem, de oudste zoon van Willem van Oranje, het kasteel en gebruikte het voornamelijk als jachtslot. Na zijn dood in 1618 werd het kasteel eigendom van zijn halfbroer Maurits. In 1774 was het gebouw zo verwaarloosd dat Willem V het te koop aanbood om te laten slopen. Dat werd voorkomen. Sinds 1972 is het eigendom van het Waterschap Brabantse Delta.

6 Mastbos

In 1514 gaf Graaf Hendrik III van Nassau opdracht tot het zaaien van grove dennen in een heidegebied. Die konden gebruikt worden voor scheepsbouw en gebouwen. Stadhouders Willem III gaf bevel er kwekerijen voor eiken, essen en berken te vestigen. Bij de belegering van Breda in 1637 is in het bos een schansje opgeworpen dat in 1709 nog op een kaart van Mastbos te zien was. In 1844 is in het bos een duel uitgevochten met dodelijk gevolg. De Duellaan dankt daar zijn naam aan. In 1899 is er een nieuwe kogelvanger aangelegd. In 2000 is die gesloten en is de grond overgedragen aan Staatsbosbeheer.

7 Spanjaardsgat

Het Spanjaardsgat met de Duiven- en Granaattoren symboliseert de toegang tot het kasteel waar in 1590 Staatse soldaten onder bevel van Charles de Héraugière begonnen met de verovering van Breda op een Italiaans

garnizoen dat onder Spaanse vlag stond. Het Spanjaardsgat is echter pas in 1610 gebouwd. De doorgang tussen de Duiventoren en de Granaattoren werd gerealiseerd om de binnengracht van het kasteel van Breda van vers water te kunnen voorzien. Hiermee nam de onaangename lucht van het water af. Het Turfschip is nóóit door deze waterpoort binnengevaren. Dit gebeurde aan de andere zijde van het Kasteel.

8 Huis van Brecht

Dit gebouw dateert uit de tweede helft van de 14e eeuw. Gouvaert van Brecht kocht dit eerste stenen huis in Breda in 1530 en vergrootte het tot een L-vormig pand. Het bevat nog een torenvormige uitbouw met laatgotisch venster en een open zuilengalerij uit die tijd. Na de list met het turfschip vluchtte de toen Spaanse bewoners naar Luik en werd het huis eigendom van het Bredase stadsbestuur. In 1830 werd het een onderdeel van de Koninklijke Militaire Academie (KMA). De buitenzijde van het gebouw werd sterk gewijzigd. Het overleefde de grote stadsbrand van 1534.

.....

9 Justinus van Nassau

In opdracht van Gabriel van Biest werd daar in 1534 een paleis gebouwd met vleugels, met een binnenplaats en een traptoren. In 1606-1608 werd er in opdracht van Justinus van Nassau een achtkantige hoektoren aan bijgebouwd en kwam er een galerij om de binnenplaats. In 1790 volgde de verbouwing in Lodewijk XVIe-stijl. Eind 18e eeuw was het onder andere het departementaal gerechtsgebouw van Brabant. Vanaf 1828 was

het 95 jaar de ambtswoning van de gouverneur van de KMA. In 1923 kwam het Volkenkundig Museums Justines van Nassau erin. In 1993 werd het museum gesloten vanwege bezuinigingen. Nu zijn er appartementen in gekomen.

.....

10 Kasteel van Breda

Dit kreeg een gracht en vier stenen hoektorens (1350). Nieuwe inzichten maakten van Breda een sterke vestingstad met een renaissancepaleis. In 1536 gaf Hendrik III van Nassau opdracht tot zo'n soort gebouw maar dan met twee binnenplaatsen. Architect werd Tommaso Vincidor da Bologna, een leerling van

.....

de beroemde Rafael. Hij en de Spaanse Mencia de Mendoza lieten het kasteel verbouwen naar voorbeeld van haar ouderlijk paleis in La Callahora in de buurt van Grenada. Mencia was de derde echtgenote van Hendrik III en enorm rijk. In 1826 werd het paleis het onderkomen van de KMA. Veel van de renaissance-uitstraling ging toen verloren.

.....

11 Begijnhof

Het oorspronkelijke Begijnhof werd in 1267 gesticht op een perceel waar later het Kasteelplein aangelegd werd. Het was geschonken door Hendrik V, heer van Schoten en Breda. Door de uitbreiding van het kasteel in 1530 moesten de begijnen verhuizen. Hendrik III

schonk hen voor het nieuwe begijnhof een perceel achter de Wendelinuskapel. In 1535 verhuisden de begijnen naar de huidige plaats aan de Catharinastraat. Door ruzies om het geloof verdwenen de begijnen uit Nederland. In Breda konden zij echter blijven omdat zij de bescherming hadden van de Nassaus, zelfs in tijden dat het katholicisme verboden was.

.....

12 Waalse Kerk

De Kapel werd in 1428 gesticht door Johanna van Polanen, vrouw van Engelbrecht I van Nassau Heer van Breda, De kapel werd vernoemd naar de Heilige Wendelinus. De kapel zou vermoedelijk onderdeel van een mannenklooster gaan worden. Het klooster als zodanig

is er niet gekomen. Het werd de kapel voor de begijnengemeenschap. Na de inname van de stad Breda door Prins Maurits, dankzij de list met het Turfschip in 1590, is de kapel in gebruik als protestantse / Waalse kerk. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog wisselden Breda en de kerken regelmatig van eigenaar. Dan weer protestants, dan weer katholiek. In 1637 werd het uiteindelijk definitief de Eglise Wallonne / Waalse kerk.

